

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Štatebine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 258.

V Ljubljani, v ponedeljek 10. novembra 1890.

Letnik XVIII.

Deželni zbor kranjski.

(Osmi seja, dné 7. novembra.)

(Konec.)

Prvi govornik dr. Vošnjak po izkazu, ki je bil deželni vladni od nadzornika Reichla v Krškem izročeni, našteva kraje, kjer se je pokazala trtna uš. Ti so: Boštanj v radeškem okraju, na Topolovcu, kostanjeviški okraj, kjer je uničenih blizu 1000 oralov in zdravih le 490 oralov, Krško, Leskovec, Cirklje, Lenuše, Škocijan, skoraj celi črnomaljski okraj, kjer so zdravi samo Vrh, Kot, Podzemelj, Vinji Vrh, Vinica in Radence, drugod pa je uničenih okoli 3000 oralov, Planina na Vipavskem, Trška Gora pri Novem Mestu.

Za njim se oglasi poslanec Pfeifer blizu tako-le:

Žalostno podoba, katero je naslikal g. poročevalec o gospodarskem stanju naših vinogradnikov, in g. predgovornik o groznem razširjevanju trsne uši, dopolnujem jaz še s sledečimi opazkami: Gospodar, kateremu pobije toča ali odnese naliv poljske pridelke, najde nekaj milosti pri vladni, bodisi da se mu nakloni državna podpora ali pa da se odpišejo davki; vinogradnik pa, kateremu uniči trsna uš vinograd, edino premoženje, edini vir dohodka, pa si naj pomaga sam, država mu odgovarja: dosedaj si plačeval za 1000 ameriških rezanic za eno k drugi 3 gld., zanaprej pa boš plačeval za 1000 izbranih rezanic Riparije 6 gld.

Da so izbrane ameriške rezanice po 6 gld. predrage, za izmečke pa nobeden ne mara, to se je jasno pokazalo v krški občini, v kateri se do 1. t. m. noben kupec ni oglašil za ameriške trte — vsaj kolikor je meni znano.

Na eni strani zavzema država stališče dobičkarje, na drugi strani pa zgolj fiskalno — vinogradnik mora plačevati davke, če tudi nima dohodkov od

njega; uradnik, ki pregleduje uničene vinograde, vidi sem ter tje v vinogradu umirajoče trte in pravi: to je še vinograd, torej se ne more odpisati davek.

V kakšnih razmerah se nahajajo nekateri gospodarji, katerim je trsna uš uničila vinograd, se razvidi iz tega, da je dotični gospodar v skrajni sili znebiti se moral delavne živine in da si sedaj, če mu je ostala še kaka kravca, pomaga na ta način, da si izposodi drugo kravo od sosedu ter s kravami obdeluje polje.

Navedel sem to radi tega, da bi se nekoliko več ozira jemalo na vinogradnike, katerim je trsna uš pokončala vinograde.

Zadnji govornik je bil poslanec Lavrenčič, ki se je toplo potegoval za Vipavsko dolino in njene vinorejce, potem sta bila sprejeta predloga, katera je priporočal poslanec Povše.

Elizabetni otroški bolnišnici v Ljubljani se dovoli za tri leta podpora letnih 300 gld.

Živahen razgovor se vname pri razpravi o prošnji učiteljev postonjskega okraja glede podpore za izdajo popisa tega okraja. Poslanec Gorup, ki je poročal o tej stvari, je namreč grajal, da šolska oblastva slovenske vloge rešujejo nemški in priporočal neko resolucijo, v kateri deželni zbor izreka svoje obžalovanje zaradi te prikazni. Deželni predsednik baron Winkler poudarja, da je notranji uradni jezik šolskih oblastev nemški, in da deželni zbor o tem nima ničesar določevati. Poslanec Hribar spominja na večkratni izrek g. deželnega predsednika, da je deželni šolski svet autonomna oblast, torej ima deželni zbor pravico govoriti o njem in njegovem uradovanju in nasvetovana resolucija je čisto opravičena. Dr. Schaffer omenja, da finančni odsek ne predlaga nobene resolucije, ampak je le dovolil poročevalcu, da naj v svojem poročilu obžaluje, da se slovenske vloge rešujejo nemški, kar potrdi tudi načelnik finančnega odseka. Poročevalec Gorup vsled

tega umakne svojo resolucijo in obvelja le predlog, da se v podporo omenjenega popisa deželnemu odboru dovoli kredit do 100 gld., da kupi 50 do 100 iztisov imenovane knjige in jih razdeli šolskim knjižnicam.

Druge točke so bile rešene brez ugovora po nasvetu dotičnih odsekov in poročevalcev.

Šolskim sestram de Notre Dame v Trnovem se je dovolila za poduk deklic v ženskih ročnih delih nagrada 100 gld., občini blejski pa v podporo zdravniškemu zdravniku za prihodnje leto 200 gld.

Vratarjevi vdovi Frančiški Zitko pripoznala se je poleg njene pokojnine letnih 120 gld. za tri leta še miloščina letnih 30 gld., učiteljevi vdovi Magdaleni Venedig ravno tako za tri leta miloščina letnih 100 gld.

Katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov v Ljubljani se podari v podporo za zgradbo društvene hiše 500 gld., prošnja nadučitelja Štefana Tomšiča glede podpore za zdravljenje na kaki kliniki pa se priporočilno odstopi deželnemu šolskemu svetu.

Prošnja glavnega odgouskega sprevednika Matije Eppicha za izredno podporo, dalje prošnja Matije Jerina v Gorici za podporo vsled požara, in prošnja šolskega odbora obrtne nadaljevalne šole v Kočevji za podporo se izročijo deželnemu odboru v rešitev, potem zbor na znanje vzame poročilo o §. 4. letnega poročila. Konečno se izvrši še volitev za železniški odsek, katere izid smo omenjali že včeraj, in se prečita samostalni predlog Svetčev in baron Apsfaltrnova interpelacija, ki sta bila tudi že včeraj razglašena v Slovincu, potem pa deželni glavar ob dveh popoldne sklene sejo in prihodnjo sejo napove za torek 11. t. m.

LISTEK.

Radinje.

Zgodovinska povest Jana Podhajského. — Poslov. V. Z.

XV.

Bořek z Ledkova je jezdil žalosten od gradu Krasikova ne vedé, kam se obrniti. Gospod Bohuslav iz Švamberka je Žižkov ujetnik, in govorilo se je o tem, da v kratkem stopi na njegovo stran. Stopiti noče takoj, da bi ne izpremenil tako nenadno svojega prepričanja. Po poti se je spominjal Bořek mnogih izrekov Bohuslavovih, katerih ni pred tem dobro razumel, ali sedaj mu je bilo vse jasno. Sedaj je razumel njihov pomen, spoznal, da se je gospod iz Krasikova pripravljal že dolgo na to in bil že davno na pol prijatelj Žižki in na pol sovražnik kralju Sigmundu.

Bořek je spustil uzdo svojemu konju, nagnil se mu k glavi, pogladil mu grivo in rekel: „Nesi me, vranec moj, kamor hočeš, puščam ti svobodo, da greš, kamor se ti ljubi.“

Vranec je veselo zarežgetal, kakor bi razumel besede svojega gospodarja in hitreje je dirjal naprej po mrzli snežni planjavi.

Bořek je povesel zopet glavo in začel premišljevat. Spominjal se je pustega življenja svoje mladosti, nekoliko onih jasnih dnij, ko mu je zasijala največja sreča, ko je živel blizu Eliške, ko jo je gledal vsaj od daleč, če že ni mogel ž njo govoriti. Spomnil se je svojega življenja med ljudmi gospoda iz Švamberka, in pri teh spominih se mu je zmračilo čelo. A zakaj ravno pri tem spominu?

Na Krasikovu je živel z gospodom Bohuslavom njegova sestra Lavrencija, dekle, ki je že prekoračilo pomladansko dobo in se že bližalo poletju; ali še sedaj je bila lepa in s svojo lepoto je očarala marsikatero oko, ranila marsikatero mlado sree. Bila je to prevzetna deklica, prevzetna na svojo lepoto, katere si je bila dobro v svesti, na svoj slavni rod in na veliko bogastvo, ki je je podedovala po svoji materi. Znala je dobro vzbujati ljubezen v mladih vitezi; dokler še ni vzplamtel mladenič za njo, silila ga je Lavrencija s svojo uljudnostjo, pozornostjo in svojimi nasmehi. Ali ko se je posrečil njen naklep in je začel ubožec pošiljati vroče poglede, tu je postala najedenkrat hladna proti njemu, ker je vedela, da ga ravno s tem najbolj razvname. Veselilo jo je najbolj, če je postal kdo radi nje nesrečen, skoro obupen. Na najbolj vroče besede je odgovorila z mrzlimi pogledi, dovtipnim nasmehom, zmajanjem z rameni.

Ko je stopil Bořek z Ledkova v službo njenega brata, tu se je razveselila Lavrencija, da bode imela zopet nekoga, s katerim se bo mogla igrati po svoji navadi. Bořek je plemenitega rodu, lep mladenec, moškega značaja, viteškega vedenja. Takoj je postavila svoje zanjke, da bi ga privabila hitro vanje. Ali vabila ga je k sebi na drug način, kakor je imela navado. Čutila je jako dobro v sebi, da se ne bo ž njim igrala le za nekaj časa. Nekaj ji je šepetalo v dušo: „Ta naj bo tvoj — za vedno. Ta je mož, ki je odločen za te.“

Podvojila je svoje sile, da bi pridobila Bořka z Ledkova; porabila vso svojo umetnost, vso zvijačo, da bi vzbudila v njem ljubezen do sebe. Ali zaman je bilo vse njeno prizadevanje, slaba vsa njena umetnost, vsa zvijača brez učinka. Kaj najstori, da bi slišala iz Bořkovih ust, kar je že slišala iz tolikih ust: „Ljubim te“?

Bořek je proti njej vedno hladen, če prav jako postrežen. A vidi se, da je tem hladnejši, čem ljubeznivejša je proti njemu Lavrencija.

Zaman so vsi njeni migljaji, da bi se ji približal smejeje, da bo uslišan. Zaman so vsi njeni pogledi, s katerimi ga sili, „le besedo, besedico povej in tvoja sem.“ Zaman mu govori že sama polovico in se tako sama ponižuje. Bořek vsega tega ne razume, noče razumeti. (Dalje sledi.)

Okrožnica Leona XIII. italijanskim škofom, duhovnikom in ljudstvu.

V.

Jedno največjih nevarnosti za dandanašnjo človeško družbo je socializem, kateri jo hoče v korenini zatreti. Tudi Italiji preté te nevarnosti, in četudi je ta nevarnost po drugih deželah večja, kakor v Italiji, vendar se je vgnezdilo to zlo tudi v naročaji Italije, kjer raste od dné do dné. Z ozirom na nevarnost socializma, na veliko v njegovej organizaciji ležečo moč, na predrznost njegovih nakan primorani smo združiti vse svoje moči, da skupno zabranimo njegovo delovanje in onemogočimo njegovo zmago. Mej te moči pa moramo šteti v prvi vrsti vero in cerkev; brez njiju je brezuspešno vse zakonodajalstvo, pravištvo, da celó oborožena moč ne doseže ničesar proti njemu. Kakor je za ljudskega preseljevanja čete divjaških narodov le moč krščanske vere premagala ne pa surova moč, tako more tudi vera odstraniti nezadovoljnost in pogubonosni tok iz dandanašnje človeške družbe. Sv. vera posveti z lučjo svoje resnice mej omračene duhove in izliva olje Kristusove vere na razburjene duhove, govori jim o vesti in dolžnosti. Bojevati se proti cerkvi, se pravi, vzeti Italiji desnico, ko jej preti nevaren sovražnik, ki je od dné do dné strahovitejši.

Toda to ni vse. Kakor provzročuje boj proti veri v Italiji na socialnem polju celo vrsto nezgod, tako postaja sovraštvo proti sv. stolu in papežu na političnem polju vir največje nesreče. Tudi za to ne potrebujemo dokaza.

Boj proti papežu je vzrok, da je Italija tako žalostno razkosana. V mislih imamo namreč globok propad mej uradno Italijo in cerkvi zvestim katoliškim ljudstvom; vsaka razdelitev pa le slabí. Vsled tega boja niso pravi konservativci tako naklonjeni državi ter jo tako ne podpirajo. Ta boj neti v prsih narodov ono versko nasprotje, katero ni še nikedar pospeševalo javnega blagostanja, temveč vedno rodilo najhujše zlo. Vsled nesporazumljenja s papežem izgublja Italija vpliv pri zunanjih državah in si katolike nakopuje kot sovražnike po vsem svetu.

To je blagostanje, to je velikost Italije, katero mu pripravljaja sedanjí voditelj njene usode, kateri si prizadeva na vse kriplje, da bi zatrl katoliško cerkev, kakor to zahteva pogubni načrt prostozidarski.

Mislimo si pa, da bi se Italija ne družila s prostozidarstvom ter bi se to ne pospeševalo, cerkvi, pa se, kot najmočnejši socialni družbi, podelila potrebna prostost v vseh njenih opravilih, kak ugoden spremen bi se tedaj pokazal za Italijo! Vse zgoraj omenjene škode in nevarnosti bi preminole in na blagoslovljenih tleh italijanskih zacvitalo bi novo cvetje vseh onih prednostij, katere ste sv. vera in katoliška cerkev še vedno pospeševali. Kmalu bi se izboljšala morála v javnem in zasebnem življenji, družinske vezi bi se utrdile, v vseh vrstah podložnikov vzbudil bi se čut dolžnosti in vestnosti. Socialno vprašanje bi se polagoma rešilo, ko bi se namreč v dejanji izpolnovala ljubezen in evangelijska pravičnost. Javna prostost bi bila zavarovana pred razuzdanostjo in bi služila le v izvrševanje dobrega ter dobila značaj, dostojen človeštva. Ko bi se napravil mir s sv. cerkvijo, ponehalo bi nasprotje mej zvestimi katoliki in Italijani in domovina bi se zeló ukrepila in ojačila. Ko bi se ugodilo opravičenim terjatvam sv. očeta, ko bi se pripoznale njegove samovladarske pravice in bi bil v resnici nezavisen, potem ne bi več katoliki drugih držav imeli Italije za sovražnico papežovo, dočim se dandanašnji jednoglasno potezajo za svojega najvišjega pastirja, da bi mu pridobili častno in nezavisno stališče.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. novembra.

Notranje dežele.

O slovesnem sprejemu ruskega carjeviča na dunajskem dvoru piše „Journal de St. Petersbourg“: Z ozirom na prijateljske razmere, s katerimi sta sklenjena vrhovna vladarja obeh kraljestev in obeh cesarskih rodbin, niso mogli sicer na Dunaji drugače sprejeti našega carjeviča, kakor so to storili; vendar je ruski narod s čutilom zahvalne zadovoljnosti vsprejel dokaze posebnih sim-

patij, katere je Avstrija in vzlásti Dunaj skazal ruskemu prestolonasledniku. Ti dokazi prijaznosti bodo le ugodno vplivali na razmere sosednih si narodov ter pripomogle, da se vresniči želja, da se ohrani in utrdi vsem potreben mir.

Deželni zbor dolnjeavstrijski je razpravljaval v 8. seji o deželnih zavarovalnicah proti ognji. Odsek za občinske zadeve je namreč stavil predlog: 1. Poročilo deželnega odbora, da se ustanovi deželna zavarovalnica proti ognji, se vzame na znanje. 2. Prosi se slavna vlada, da po ministerstvem predsedniku dné 22. aprila 1890 napovedani postavni načrt o taki zavarovalnici čim preje zborom predloži, da se postavnim potom dogotovi. Vlada pri svojem načrtu misli uvesti prisilno zavarovanje, a pusti ljudem prosto, pri kateri zavarovalnici da se zavarujejo. Deželni zbor pa je potrdil le prvo točko odsekovega predloga, o drugi pa se je izrekel, da naj deželni odbor stopi v dogovor z raznimi zavarovalnicami proti ognji ter se pogaja, kako jih premeniti v deželno zavarovalnico. Doktor Scheicher je bil mnenja, da se podržavijo vse zavarovalnice.

Stnoda srbskih pravoslavnih škofov v Karlovcih je dokončala svoje delo. Kraljev zastopnik baron Nikolić se je povrnil v Budimpešto. Temu shodu pripisujejo za Srbe osodepolno važnost; namen jej je neki bil, da določi statut za srbski cerkveni zbor karlovški. Z dosedanjim določilom ni bila zadovoljna ne ogrska vlada, ki je trdila, da imajo ogrski Srbi preveč cerkvene samostojnosti, ne srbski škofje, ki so si lastili zboru pridržane pravice. Kmalu čemo videti, ali so se srbski škofje spojili z ogrsko vlado proti svojemu narodu, ali so branili njegove pravice.

Tržaške petarde. Kakor bi bilo dogovorjeno po načrtu, se v Trstu vedno ponavljajo streljavi s petardami. Dasi je bil navadno za to izbran prostor pred spomenikom 500letne spojitve Trsta z Avstrijo, vendar večinoma hudodelnikov niso zasledili. Ni še dolgo, kar so pisali tudi dunajski listi: Do tukaj in ne dalje, zahtevali so, naj postavna oblast z vso strogostjo izvršuje svoj posel; a vse nič ne pomaga, petarde še pokajo. Te petarde so izjava revolucijskega življa, ki meri na združitev Trsta z Italijo. To dokazujejo italijanski listi sami, ki vsikdar z nekim prikritim veseljem objavljajo te žalostne prikazni. Moč svojo dobiva ta življí v tujini, in njegova najtrdnjša podpora gmotna in moralna so mu italijanska društva. — Vprašamo pa: Kdo je izlegel to gadjo zalego, pogubno Avstriji? Kdo je negoval Italijane kakor „srčke“ in kdo pestil in tlačil Slované? To so bili nemški centralisti in njih vlade. In kdo je v Primorji obrambni zid za Avstrijo? Ali ne Slovani po onih krajih? In kako se jim, tem zvestim braniteljem avstrijskega orla, tudi še dandanes godi? Kaka nasilstva morajo trpeti od strani Italijanov, zato sta nam vzlásti zgovorni priči: Trst in Poreč. — Tržaške petarde, ki kličejo proti Italiji: Pripravljamo se! — naj glasé tudi proti Dunaji: Podpirajte Slované na jugu, kajti na njih ramenih sloni prihodnost Avstrije ob Adriji!

Vnanje države.

Srbija. Iz Belega Grada se poroča „Pol. Corr.“: Ker je srbska vlada prosila dunajsko vlado, da bi se vže zdaj pričela pogajanja za ponovljenje njune kupčijske pogodbe, je to dunajsko vlado prav zadovoljilo in izrekla je željo, da bi se tudi zdaj, kakor zadnjič, vršila pogajanja na Dunaji. Srbska vlada bo neki ugodila tej želji.

Bolgarija. Vznemirjenje med bolgarskimi Grki zaradi razpora med Turčijo in patrijarhom je od dné do dné hujše. Ljudstvo prav za prav ne vé, zakaj se gre, ter si tolmači ves razpor po svoje. Govori se mnogo, mej drugim n. pr. tudi to-le: Ker hoče Turčija napovedati vojsko Greciji ter za to denarja potrebuje, sklenila je turška vlada, pobrati vse zlato, srebro in druge dragocenosti iz grških cerkvá, vsled česar je zaukazal patrijarh vse cerkve zapreti. Lahko umejemo, kako vznemirja to govorjenje grško prebivalstvo. Zato bi bilo v interesu političkih oblastij, oziroma turške vlade same, da bi se cerkve prej ko mogoče zopet otvorile.

Rusija. Kakor poroča „Grazhdanin“, sklenila je poljedelstvena komisija v ministerstvu notranjih poviksanje zadav carine na vse tujezemske poljedelske pridelke. Carina na poljedelske stroje in orodje pa naj se zniža.

Nemčija. Predsednik nemškemu državnemu zboru, Levetzov, je naznanil pretekli teden v seji obrtne komisije državnega zbora, da namerava določiti prvo polno sejo na 27. dné novembra. — Kakor piše „N. Fr. Pr.“, se govori o ministerstvi izpremembí. „Fremdenblatt“ imenuje za naslednika ministra notranjih zadev monakovskega nadžupana Wiedenmayerja. — Pri volitvah v državni zbor v Vireburgu so pripomogli kmetski volilci katoliški stranki do zmage nasproti socialnim demakratom.

Italija. Iz Rima se poroča „Vaterlandu“ zadnje dni mej drugim to-le: Cagnasso je v Milanu jeden izmed prvih voditeljev prostozidarskega delovanja. Ni torej čudo, da je dobil mastno službo v Masavi. Da bi se pa skazal vrednega skazane mu časti, ustanovil je v Masavi prostozidarsko podružnico. Če tudi so nekateri neodvisni listi poročali o njegovi zapravljivosti, vendar framasonskega duha navzeta italijanska vlada je zavrnila tožnike Cagnassove.

Grecija. Dopisnik „Tempsa“ v Atenah se je razgovarjal z Delyannisom, ter je ministerstvi predsednik omenil, da bo skušal izboljšati sedanjí položaj otoka Krete s pomočjo evropskih držav. Cerkevno vprašanje namerava Delyannis vrediti v dogovoru z drugimi samostojnimi cerkvami. Posebno ga zanima macedonsko vprašanje. Grecija kot nedvomni dedič te provincije upa, da se bo njena uprava izboljšala, ter pričakuje mirne prihodnosti.

Španija. Kakor se poroča iz Valencije, ponehala je smrtonosna bolezen popolnoma v Valenciji na Španskem. Tem povodom je zvonilo po vseh cerkvah in godbe so svirale v sprevedih vesele pesmi. Dnó 18. novembra se bode škofijski cerkvi pel Te deum ter objavilo, da ni v mestu in pristanišči nikake kolere več. Dan pozneje se bode darovala črna sv. maša za vse one, kateri so pomrli vsled strašne bolezni.

Turčija. Iz Carjigrada se poroča „Pol. Corr.“: Povodom prepira mej ekumenskim patrijarhom in turško vlado objavljene so bile v Solunu dné 2ega novembra patrijarhove naredbe, vsled katerih morajo biti vse cerkve v tej škofiji vernikom sicer odprte, da v njih molijo, toda služba božja se ne sme opravljati, ne smejo se deliti sv. zakramenti in mrličí se ne smejo s cerkvenimi obredi pokopavati.

Zmaga demokratov v Ameriki. Komaj za tri leta so si priborili republikanci večino v postavadajalnih zborih Združenih držav severoameriških. Nove volitve, ki so se vršile zadnje dni, dokazujejo, da pridejo zopet demokratje na krmilo. Obe veliki politični stranki ste bili tako razdeljeni, da so imeli republikanci glavno zaslobo v severnih državah, demokrati pa v južnih, zadnja leta se je to zeló spremenilo in pri zadnjih volitvah so zmagali demokrati tudi v severnih državah. V gospodarski ameriški politiki se vsled tega ne bodo zgodile bistvene spremembe. Bivši državni predsednik Cleveland, ki je sam demokrat, priznava potrebo, da tudi demokrati nadaljujejo carinsko politiko, katero so zasnovali republikanci, seveda v neizmerno škodo Evrope, kakor to čutimo tudi v Avstriji. Trudili pa se bodo demokrati, da bodo imeli Amerikanci po ceni meso, pšenico, kavo in sladkor. — Pridobili so si demokrati blizo 90 glasov večine. Tudi znani Mac Kinley je propal pri volitvah proti demokratu, ki je dobil 300 glasov več, nego Kinley. Demokratje se nadejajo, da bodo gotovo zmagali pri prihodnji volitvi predsednika, katera se bode vršila 1892. l.; in nova zbornica, ki se snide koncem prihodnjega leta, bo izvestno zakon močno izpremenila, da se bode zopet odprla pot evropskemu blagu.

Izvirni dopisi.

Iz Goriškega, 1. novembra. (Strašna nesreča.) Sv. Simona dan, kakor natančneje poroča o tej nezgodi „N. S.“, odšli so okoli poldne štirje mladeniči od tukaj peš čez hribe na Lokve, kjer je imela biti naslednjega dné ženitnina, namreč: ženin Janez Furlani in njegov brat Jožef ter dva njiju sorodnika Janez in Alojzij Sulič. Drugi ženinov brat Avgust Furlani in svak vseh treh bratov Jožef Zorn šla sta že zjutraj z vozom na Gorico ter skozi Solkan na Lokve, z namenom, da pripeljeta nevestino balo. Oni štirje, koji so šli čez hribe, pili so skupaj dva litra vina na Šempasu, kjer so jim pametni ljudje svetovali, naj ne gredó danes dalje, zlasti čez visoki Čavan ne, kajti gori strašno méte ter divjá gorostasna sibirská burja. A naši fantje se niso dali pregovoriti, šli so dalje v — smrt, dasi so bili oblečeni komaj za milo vipavsko podnebjé. Jedva dospejo vrh sivega Čavna, — (bila je že tamna noč), — jame jih prava sibirská burja premetavati, kakor odpadla drevesne liste. Snežilo je tudi takó, da niso jeden drugega videli. Zdajci reče Alojzij Sulič: „Fantje, jaz grem hitro na Trnovo, da dobím ljudi, ki vam pridejo na pomoč; drugače bode po nas vseh.“ Rečeno, storjeno. Ostali tovariši primejo se jeden drugega pod pazduho. Ženin Janez je bil v sredi. A hipoma popihne takó silovita burja, da vse tri narazen razmeče. S smrtjo se boreči távajo v noči med skalovjem. Janez Sulič imel je zimsko suknjo, pogrnil se je z njo, ter pod glavo dél culo, v koji je imel svatovsko obleko, ter tako opešan polegél med sneženo skalovje. Sneg je padal nánj celo noč, a zaspal vendar ni. Gorek je bil, kakor polh pod sneženo odejo, tako je sam pravil. Proti dnevu se izkoplje iz sneženega groba ter tako omamljen pride v kaki poldrugi uri na Trnovo, dasi je bil prav blizu vasi. Pri neki hiši so ga postregli z gorkim mlekom. Stoprav v dotični hiši opazi, da nima klobuka in dežnika. Poslal je neko žensko iskat oboje, kar je tudi našla, in, — strašen prizor, — tudi mrtvega Furlani-ja med skalami kleččega s sklenjenima rokama. A predno je prišla žena naznanit v vas strašno novico, odšel je Janez Sulič, izposodivši si klobuk, na Lokve, kjer je upal dobiti tovariše svoje. A kakó se prestraši, ko pride na Lokve in ne najde nobenega tovarišev. Alojzij Sulič

pa je povedal, da, ko je zapustil ostale tri tovariše ter šel dalje na Trnovo, zanesla ga je silovita burja med sneženo skalovje, koder se je s smrtjo boril celo noč ter dospel ob dnevu nad Loko pri Krombergu, odkoder je prišel domov bos in razcapan ter ves pobit istega dne pod noč.

Ženinov brat Avgust Furlani in pa svak Jožef Zorn prišla sta pozno zvečer do Grgarja; namesto da bi se bila tam ustavila ter prenočila, šla sta dalje, ker upala sta dospeti še isti večer na Lokve. Na potu pa sta oba od mraza opešala; razklenila sta vola ter se prijala za repova, nadejaje se, da ju volja pripeljeta do ljudij. A kmalu potem je Avgust Furlani opešal ter v rokah Jožefa Zorna od mraza dušo izdihnil. Jožef Zorn prestrašen tava še nekaj časa naprej, a zgrudil se je tudi on ter opešan zvrnil v sneženi jarek kraj ceste, kjer so ga stoprav drugega dne popoldne našli na pol mrtvega ter oživel. Vola sta se bila še prejšnji večer obrnila ter prišla v Grgar. Vidi se, da sta bila vola pametnejša od svojih gonjačev.

V petek zjutraj bil je pokopan Jožef Furlani na Trnovem, njega brat Avgust Furlani pa v Čepovanu. Ko je bil pogreb dovršen, povpraševali so se: „Kje pa je ženin Janez Furlani? Kajti mislili so vedno, da se nahaja kje pri ljudéh, a nihče ni vedel zanj. Trnovski župan ukaže svojim vaščanom, naj ga gredo iskat tja, kjer so našli Jožefa mrtvega. Po polurnem iskanju našli so ga pod snegom — mrtvega, 35 metrov od onega mesta, kjer je umrl njegov brat Jožef.

Tako so žalostne smrti umrli trije bratje v jedne in iste noči v mladostnih letih med 20. in 30. letom, za katerimi sedaj mati, osamela vdova, solze pretaka. A tudi nevesta, ki je čakala na Lokvah svojega ženina iz Prvačine, kamor jo je imel odvesti, doživela je hud in bridek udarec. Bog potolaži ostale ter se usmili nesrečno umrlih!

Dnevne novice.

(Deželni zbor kranjski) ima jutri, dne 11. novembra, svojo IX. sejo. Na dnevnem redu je med drugim utemeljevanje samostalnega predloga poslanca Pfeiferja o zemljiško-književnem vpisu na podstavi zasebnih listin v malostnih zemljiško-knjižnih stvaréh; tudi poslanec Svetec bode utemeljeval predlog, zadevajoč ustanovitev nadsodišča in pravne akademije, oziroma juridične fakultete.

(Mil. knezoškof ljubljanski) so se včeraj odpeljali na Dunaj, da se ondi vdeležé posvetovanj avstrijskih škofov, katera se prične jutri.

(Imenovanje.) Ministerski predsednik imenoval je tajnika pri c. kr. namestništvu v Pragi, g. Andreja Volkarja, našega rojaka, okrajnim glavarjem na Češkem.

(„Matica Slovenska.“) Odborovi seji, ki je napovedana za prihodnjo sredo, 12. dan novembra, je preložen začetek iz 5. ure na 6. uro zvečer, ker bi se sicer več gg. odbornikov ne utegnili vdeležiti.

(Iz Planine) se nam poroča: Nedavno je bilo v „Slovenu“ čitati, da so videli jelena v gozdéh pri Zagorju ob Savi, današnja številka pa donša celó poročilo, da so jelena ustrelili pod Ratitovcem na Gorenjskem. — V pojasnilo, odkod se je utegnil nenavadni gost prikladiti, Vam naznanjam, da ima presvetli knez H. Windisch-Graetz v svojem jelenjaku poleg gradu Haasberg jelenjo družino, 5 glav broječo. Gospodarja te družine s košuto vred je dal pred tremi leti pripeljati iz svojega jelenjega lovišča Apatin ob Donavi na Ogrskem. Vsako leto se množi število družine. Letošnje spomladi pa je hotel knez starega jelena ustreliti in družini mlajšega gospodarja na čelo postaviti. Pripeljali so tudi tega v zaboju iz Apatina. Toda, ko ga iz zaboja izpustijo, se zažene proti žični ograji in jo hoče preskočiti. Prvič mu je spodletelo, drugič pa se mu posreči z junaškim skokom priti zopet v svobodno naravo. — Delj časa se je ta rogin klatil po knežjih gozdih okolo Planine ter prikazal se zdaj tu zdaj tam; pred nekoliko tedni pa je brez sledú izginil od nas. Lahko, da je ravno ta naš uskok prirogovilil k Savi ali celó gori na Jelovico.

(Dnevni red) seji ljubljanskega občinskega sveta v torek 11. dan novembra t. l. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Oznaniła predsedstva. 2. Pravnega in personalnega odseka poročilo o potrjenji kupnih pisem gledé pekovskega posestva. 3. Finančnega odseka poročilo: a) o skontrovanji mestne blagajnice dne 18. junija t. l.; b) o računskih zaključkih občinskih za 1889. leto. 4. Šolskega

in finančnega odseka poročilo gledé ustanovitve višje dekliške šole. 5. Stavbinskega odseka poročilo gledé podaljšanja kanala pri mestni vojašnici do konca travniških ulic. 6. Poročilo odseka za olepšavo mesta: a) o zasajenji poškodovanih mestnih drevo-redov; b) o nasvetu, da je zasuti stari ribnjak pri gradu Podturnom. 7. občinskega svetovalca Antona Kleina samostalni predlog o redu za skladišča drv.

(Poroči.) V tukajšnji knezoškofijski domači kapeli je danes ob 10. uri čast. g. P. M. pl. Klin-kowström poročil gosp. Oskarja barona Sommarugo, dr. jur., upraviteljskega svetnika c. kr. gozdne in domenske direkcije v Gorici, častnega komornika sv. Očeta, z gospodičino Beti (Barbaro) baronico Rechbachovo. — Isti je poročil predvčerašnjim v tukajšnji stolnici gospodičino Ivano Zeschko-tovo s c. in kr. stotnikom v generalnem štabu, gospodom Hermann-om.

(Volitev deželnega odbora štajarskega.) Omenili smo, da se nam čudno dozdeva, kako da pri volitvi štajarskega deželnega odbora slovenski poslanci niso dobili nobenega mesta. „Grazer Volksblatt“ zadevo pojasnjuje, rekoč, da so Slovenci želeli, da bi bil jeden slovenskih poslancev izvoljen iz cele zbornice, kar je samo na sebi opravičena zahteva; konservativci so obljubili to pospeševati, ako bi se posrečilo dobiti še za večino potrebnih liberalnih glasov. Ker pa to ni bilo mogoče doseči, zdelo se ni konservativcem potrebno, delati šuma, Slovenci pa so oddali bele listke. — Po naših mislih bi bili konservativci bolj primerno svojim načelom ravnali, ko bi bili volili kandidata Slovencev, če tudi ž njim ne zmagajo, kakor da so volili liberalnega odbornika. Opozarjamo pa na veliko krivico, ki se godi na štiristotisoč slovenskim Štajarcem, ki v deželnem odboru nimajo niti jednega svojega odbornika, ki bi sodeloval pri deželnem gospodarstvu, za katero južni Štajar plačuje tako ogromne svote davkov.

(Iz Pulja) donša celó dunajska „Deutsche Zeitung“ dopis, v katerem obsoja surovo obnašanje Italijanov v isterskem zboru. Italijani ne morejo utajiti, da je ogromna večina prebivalcev v Istri hrvatsko-slovenska, zato treba, da se ž njimi poravnajo. Deželni glavar Campitelli pa ni zmožen za tako poravnavo, zato ni misliti, da bi se mogel vzdržati; za njegovega naslednika dopisnik imenuje dr. Dukića, kar je seveda neverojetno, dokler isterski Slovani nimajo večine v deželnem zboru.

(„Deset let nemškega delovanja.“) V spomin desetletnega obstanka nemškega „šulferajna“ izšla je pred nekaterimi dnevi knjižica z naslovom: „Deset let nemškega delovanja.“ To je zelo poučna knjiga tudi za vsakega Slovana v Avstriji. Pravila društva so bila potrjena l. 1880 ter je kmalu na to jelo delovati. Nenemške narodnosti so mu postavile nasproti društvo in sicer Čehi: „Osrednjo matico šolsko“, Slovenci: „Družbo sv. Cirila in Metoda“ in Italijani sedaj že rajno: „Pro patria“. Do sedaj je v desetih letih to društvo izdalo 1.743.000 gld. in sicer več nego polovico (977.425 gld. 87 kr.) so tega denarja porabili za Češko. O tem poročilu, ki nam kaže obilne sadove desetletnega nemškega delovanja, izvrševanega na troške slovanske narodnosti, bomo prilično še obširneje govorili vzlasti z ozirom na Slovence.

(Ivan Orth — nadvojvoda Ivan.) Kakor znano, se je nadvojvoda Ivan odrekel vsem dostojanstvom svojim ter prevzel navadno ime prostega podanika. Ivan Orth, tako se je od tedaj imenoval, prevzel je veliko ladijo v svojo oskrb ter plul ž njo v prostrano morje. Zadnji teden so listi poročali, da se je najbrže ladija potopila, ker se že toliko časa o njej ničesar ni čulo; z njo seveda vtopil bi se tudi Ivan Orth. Gotovih poročil o tem seveda treba še pričakovati.

(Novo pošto) so odprli s 1. novembrom pod Brdom na toliminsko-kranjski meji, v zvezi bo s pošto na Grahovem; na tej pošti je tudi poštno-hranilnični urad.

(Zopet nova petarda.) V Trstu je neki zločinec vrgel zopet petardo na trgu pred kolodvorom, ki se je razpočila z močnim pokom. To je znamenje, da obsodba zločincev Corettija vročerkvni Italijanov v Trstu ni prav nič izmodrila. Da bi izmodrila nova petarda vsaj one kroge, kateri imajo mnogo krivde pri teh žalostnih razmerah v Trstu.

(Proračun mesta Gorice) kaže primanjkljaja 7800 gld., katerega bočejo mestni očetje pokriti z povišanjem mestne doklade za 1 odstotek; ali predno so v mestnem svetu dobili za to povišanje potrebno nadpolovično večino glasov, treba je bilo dveh sej.

Plačevali bodo torej za leto 1891 goriški posestniki 26% doklade na hišni in zemljiščni davek in 31% na dohodnino in obrtnino; poleg seveda ostanejo še veliki posredni davki.

(Mrtev — zopet oživel.) Da živi umrjó, to ni nič posebnega, da pa mrtev tretji dan zopet oživi, to pa ni kar si bodi. Židovsko-liberalen listič „Alpenbote“ v mestu Steyr je poročal 30. oktobra, da je umrl bogoslovec Rudolf Poesinger v Lincu, in sicer da je mrtvoud v trenutku končal mlado življenje. Ta novica se je hitro razširila tudi po mestu Lincu ter jo je zvedel tudi — umrli bogoslovec, ki popolno zdrav živi v semenišču v Lincu, ter je objavil v „St. Zeitung“, da je tudi njega kakor druge neprijetno zadela ta novica, ki pa, hvala Bogu, ni resnična.

(Glavni dobitnik razstavnih srečk) dobil je čevljar Josip Astel na Severnem Češkem. Žena njegova je kupila srečko v Toplicah, kamor sta oba došla na semenj. Sedaj bode pri tej družini že laglje šilo nekoliko počivalo.

(Mlada sleparica.) V predilnici v Stračicah na Goriškem je delala sedemnajstletna Marija Smičč; oskrbela si je ponarejene listine, na katere so ji pri tovarniški blagajnici izplačevali razne zneske, katere so njene tovarišice tam hranile od svojega zaslužka; blagajnico je osleparila za skupnih 167 gld.; a sedaj so sleparici zmedli račun, ker so jo — zaprli.

(C. kr. kmetijska družba v Gorici) napravi, kakor kranjska v Ljubljani, v spomin svoje stopetindvajsetletnice kmetijsko in gozdarsko razstavo v Gorici. Razstava, kakor kaže načrt, bode imela 12 oddelkov s 36 razredi. Upajo pa, da se kmetijski družbi najbrže pridruži tudi trgovska in obrtna zbornica ter priredi svojo obrtno razstavo. — V Gorici je odprl novi slovenski trgovec Anton Urbančič svojo prodajalnico poleg Orzana v Gosposki ulici.

(Povabilo.) V smislu § 12. pravil družbe sv. Cirila in Metoda ima podružnica tega društva Višnja Gora-Zatičina dne 16. novembra 1890 popoldne točno ob 5. uri v gostilničnih prostorih g. Marije Graul svoj letni zbor. — K prav obilni vdeležbi vabi najljubneje načelnistvo.

(Hranilnična knjižica — darilo učencem.) V najnovejši okrožnici poštno-hranilničnega urada se med ostalim nahaja podatek o poštnej hranilnici na Angleškem. V tem dostavku najdeš odlomek z naznanilom, da imajo tam tako zvane „Penny Banks“ ali hranilnice za male zneske, kakoršne prikladajo navadno otroci. Minolo leto je 284 takih malih hranilnic stopilo v zvezo s poštno hranilnico. Vlani je pa neko šolsko društvo — Ragged School Union — povodom vsako leto se vračajoče delitve premij 335 učencem v ime nagrade podarilo vložne knjižice poštnohranilnične, vsako v znesku po 5 šilingov. Ta vzgled so meseca decembra posnemali v Parizu. Ko so tukaj po mestnih šolah delili otrokom toplo obleko, so istodobno razdelili tudi dokaj mnogo knjižnic-vložnic po 10 frankov.

(Kako drage so šole.) Iz poročila deželnega odbora dolenje-avstrijskega je razvideti, da so izdali ondi preteklo leto za šolske stavbe 1.019.809 gld., odkar obstoji novi šolski zakon malo svotico 22.624.761 gld. — Pri vsem tem pa je najbolj žalostno, da v kljub tolikim stroškom davkoplačevalci nimajo pri šoli nobene besede.

(Krščanski nauk v šolah na Pruskem) Na željo trevirskega škofa je zaukazal naučni in bogočastni minister okrožnim šolskim nadzornikom, da naj se na dvo in večrazrednih katoliških ljudskih šolah, po katerih še ni v veljavi naredba z dne 31. oktobra 1884., ki določuje, da se mora vsak teden poleg štirih ur katekizma eno uro brati sv. pismo v nemščini, prične z zimskim polletjem jednorurno branje sv. pisma na teden. Torej v protestantski Pruski se uči pet ur na teden veronauk v katoliški Avstriji so mu odločeni le dve, oziroma le jedna ura, in vendar se mnogim nič ne mudi s preosnovo veljavnih šolskih zakonov.

(Jules Simon o tisku.) Pomenljive so besede znanega prostomisleca francoskega senatorja Jules Simona, katere je priobčil v francoskem listu „Matin“ o židovsko-liberalnem umazanem tisku: „Kar le dobijo ostudnega in nesramnega pri sodnijskih obravnavah in policijskih preiskavah, vse spravijo taki listi na dan in sicer v najgroznejih barvah in s skrupulozno natančnostjo. Ako ne zadostuje resnica, okrasijo vse s svojo bujno obraznostjo. Časniki donšajo romane in novele, katerih olikan mož — o ženskah niti ne govorim — brez

rudečiče, brez kvara brati ne more. Ako je proza nezadostna, poslužujejo se pesniške oblike in spodtakljivih pesen pojasnjujočih podob. Nesramne podobice so dandanes nekako glavno orodje nesramnemu, obrekovalnemu tisku. Vi tožite: Izginila je veljava, poštenost, društveno življenje, uravnost. Časniki po krajcarji, tisk je temu kriv. Vzemite list, ki ima danes na tisoče naročnikov, izročite ga le za nekaj dni poštenemu vredniku, da iztrebi iz njega nesnago in dobro vém, da v 14. dnevih ne bo imel nič naročnikov. Nenravno časopisje ruje že tako dolgo, da se mu je posrečilo ljudstvo popolno po svoji podobi preobraziti. — Ali je prostomislec Jules Simon pretirano pisal? — Kako odgovornost imajo torej oni, ki so krivi teh žalostnih pojavov in koliko odgovornosti oni, ki takemu časopisju ne stavijo nasproti dobrega, ali ustanovljenega ne marajo podpirati. — Časnikarstvo je dandanes domač misijon, in misijonar je po zaslužnji, kdor ga podpira in razširja. Zato: Slovenci pozor!

(„Bosanski jezik.“) Kakor so Nemci in vlada svojedobno izmislili za Kranjsko posebni „kranjski“ jezik, istotako i neki krogi nameravajo osrečiti Bosnjake z novim „bosanskim“ jezikom. V Sarajevu je izšla te dni „Slovnica bosanskega jezika“, ki bo uvedena kot učilo v vse bosanske šole. Bosanski Srbi, ki so doslej poznali povsem svoj srbski rodni jezik, se bodo pač čudili, čuvši, da je iz lepe srbsčine čez noč postal „bosanski“ jezik.

Telegrami.

Praga, 10. novembra. Dopoldne se je posulo podstrešno glavje novega poslopja na Zelnem trgu. Do sedaj so našli 5 mrtvih 6 ranjenih; druge še iščejo.

Zader, 9. novembra. Dalmatinski deželni zbor je imel predvčeranjem svojo zadnjo sejo, katere se avtonomistje niso vdeležili. Na predlog deželnega odbora se je sklenilo zahtevati zopet od vlade, da uvede srbsko-hrvatski uradni jezik pri državnih oblastvih.

Krakov, 9. novembra. Iz Poznanja se brzojavlja tukajšnjim listom, da so ruska in pruska oblastva podvojili obmejno stražo med Kaličem in Tornom, ker se Poljaki še vedno trumoma skrivaj selijo v Brazilijo.

Frankobrod, ob M. 9. novembra. Danes je trčil pri Koblenci tovorni vlak ob železniški stroj. Na tem poslujoči kurjač je nevarno poškodovan, vodja tovrnega vlaka je pa mrtev.

Milan, 9. novembra. Nemški kancelar se je danes poslovil s Crispijem ter odpotoval v Berlin.

Pariz, 9. novembra. Avstrijsko-ogrski minister vnanih zadev, grof Kalnoky, se je nekaj dnij tukaj mudil, toda s političnimi osebami ni nič občeval. Včeraj je bil grof, ki biva tukaj kot zasebnik, pri gledališki predstavi.

Pariz, 10. novembra. Shod belgijskega demokratskega društva v Parizu proti razglasu, katerega je prepovedala belgijska vlada povodom obletnice vojne pri Jemappesu, je sprejel predlog, kateri ugovarja proti tej prepovedi in napada med naglašanjem naklonjenosti do Francije ostro belgijsko vlado.

Pariz, 10. novembra. Kalnoky je zapustil Pariz, kjer je bival štiri dni incognito. V tem času ni njega nihče in on nikogar obiskal.

Tržne cene v Ljubljani

dne 8. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 50	Špeh povojen, kgr. . .	— 68
Rež, „	4 55	Surovo maslo, „ . . .	— 75
Ječmen, „	4 22	Jajce, jedno „ . . .	— 3
Oves, „	2 76	Mleko, liter	— 8
Ajda, „	4 87	Goveje meso, kgr. . .	— 60
Proso, „	4 39	Telečje „	— 62
Koruza, „	5 4	Svinjsko „	— 62
Krompir, „	2 32	Koštrunovo „	— 36
Leca, „	10 —	Pikanez „	— 45
Grah, „	10 —	Golob „	— 15
Fizol, „	8 —	Seno, 100 kgr.	1 51
Maslo, kgr.	— 90	Slama, „	1 78
Mast, „	— 70	Drva trda, 4 mtr. . .	6 40
Špeh svež, „	— 62	„ mehka, „	4 40

Umrli so:

5. novembra. Mihael Medic, pekoveškega pomočnika sin, 21 dni, Stari trg 26, atrofije.

6. novembra. Franc Završček, finančni oficijal, 62 let, Rimska cesta 9, otrpnenje srca. — Marija Bernik, gostija, 89 let, Cerkvene ulice 3, katar v želodcu.

Izdajatelj in za vredništvo odgovoren: Matija Kolar.

V bolnišnici:

4. novembra. Neža Narobe, gostija, 79 let, marasmus.
5. novembra. Jožef Struss, delavec, 68 let, meiluna. — Marjana Langsam, čevljarjeva žena, 26 let, Anaemia ex metrorrhag.
6. novembra. Ana Kušar, gostija, 60 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
opazovanja	zrakomera v m	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	724.4	4.8	sl. zap.	oblačno	9.10
8. u. pop.	726.4	5.8	„	dež	dež
9. u. zveč.	728.0	4.0	„	oblačno	dež
7. u. zjut.	728.4	—3.0	brezv.	oblačno	0.80
9. u. pop.	728.1	6.3	sl. vzh.	„	dež
9. u. zveč.	729.8	5.4	„	„	dež

Srednja temperatura obeh dni 4.9°, in 4.9°, za 0.5° in 0.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	glid. 60	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	88	„ 75	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107	„ 95	„
Papirna renta, davka prosta	101	„ 45	„
Akcije avstr.-ogerske banke	981	„ —	„
Kreditne akcije	303	„ 50	„
London	115	„ 55	„
Srebro	—	„ —	„
Francoski napoleond.	9	„ 14 1/2	„
Cesarski cekini	5	„ 48	„
Nemške marke	56	„ 65	„

Na prodaj sta po nizki ceni

dva lepa črna konja

po 7 let stara, popolnoma zanesljiva in dobra. Konja sta prav pripravna za kacega g. župnika na deželi. Kje, pové upravništvo „Slovenca“.

Razglas!
 S privoljenjem visoke c. kr. deželne vlade bode prihodnji četrtak, to je 13. novembra 1890
nov somenj v Žužemberku.
 Trško predstojništvo v Žužemberku,
 dné 9. novembra 1890. (3-1)

Sorodnikom, znancem in prijateljem oznanjamo žalujoč, da je gospod

Pavel Petričič,

c. in kr. topničarski stotnik,

dné 6. novembra t. l. na Dunaju previden s sv. zakramenti za umirajoče izdihnil svojo blago dušo.

Truplo dragega pokojnika bode se prepeljalo z Dunaja v Ljubljano. Čas pogreba objavil se bode po posebnih nazznanilih.

V LJUBLJANI, 8. novembra 1890.

Peter pl. Petričič,
 c. in kr. major v pok.,
Vaso Petričič,
 trgovec in mestni podžupan,
 brata.

Marija Petričič,
 roj. Thomann,
 soproga.
Aleksander, Helena
Marija,
 otroci.

Mila Radja
 roj. Petričič,
Kata Miloevič
 roj. Petričič,
Jeva Vučković
 roj. Petričič,
 sestre.

Delavnica za cerkveno kiparstvo

J. Antona Rungaldier-ja

v St. Ulrichu, Gröden, Tirolsko („Schöne Freud“),

se priporoča v izdelovanje

božičnih jaslic, križevih potov, altarjev, prižnic, podob svetnikov itd. itd.

v lesu po vsacem zlogu in mojstru priprosto in bogato okrašeno.

Vzorci in cenike pošiljam brezplačno. — Proračuni na zahtevanje. — Cena jako nizka.

Ker nimam predstavljavcev, prosim, da se mi dopisuje v nemščini. (5-1)

Št. 20.248.

Ustanove.

(3-2)

Za 1890. leto ima magistrat ljubljanski podeliti sledeče ustanove:

1. **Jan. Bernardinijevo** v znesku gl. 80-35
2. **Jurij Thalmeinerjevo** v znesku gl. 86-26
3. **Jos. Jak. Schillingovo** v znesku gl. 86-10
4. **Jan. Jost. Weberjevo** v znesku gl. 90-92
do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so revne, poštenega obnašanja in so se letos omožile;
5. **Jan. Nik. Kraškovičovo** v znesku gl. 79-80
do katere ima pravico ubogi ali zadolženi kmet št. peterske fare;
6. **Jak. Anton Fancojevo** v znesku gl. 67-20
do katere ima pravico uboga poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu;
7. **Jos. Feliks Sin-ovo** v znesku gl. 48-30
do katere imate pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane;
8. **II. Ant. Raabovo** v znesku gl. 205—
Do ene polovice te ustanove ima
- pravico ubožna in poštena vdova ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ima pravico ubožna, dobro odgojena in že zaročena hči ljubljanskega meščana po po poroki;
9. **Jan. Nep. Kovačevo** v znesku gl. 151-20
katere se ima razdeliti med štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali vdove-matere, ki imajo po več otrok in ubožstva niso sami krivi;
10. **Helene Valentinijevo** v znesku gl. 84—
katere je razdeliti med otroke v frančiškanski fari v Ljubljani rojene, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari;
11. **ustanovo za posle** od neimovanega dobrotnika v znesku gl. 50-40
katere je razdeliti med štiri uboge posle, ki ne morejo več delati in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove vložé naj se s potrebnimi prilogami vred pri tukajšnjem uradu do

30. novembra 1890.

Mestni magistrat ljubljanski dné 30. oktobra 1890.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.